

LXXXII.

Pie ac erudite quidam ex veteribus dixit placere Deo opera προηγουμένης πίστεως, quod nos dicimus praelucente fide.¹²¹ Sic autem fides praelucere debet, ut haec tria complectatur: Primum statuamus recipi et placere personam propter Filium Dei mediatorem gratisⁿ fide, non propter dignitatem propriam. Deinde agnoscamus nos nequaquam satisfacere legi Dei et adhuc circumferre peccata et hanc nostram infirmitatem veris gemitis deploremus. Denique sciamus tamen postulare Deum, ut sit in nobis inchoata obedientia et hanc ei placere in reconciliatis propter mediatorem, imo fieri cultus Dei et 10 sacrificia Deo grata.

LXXXIII.

Barbarica et cyclopica vox est dicere Deum non curare bona opera aut etiam perniciosa esse bona opera seu officere saluti¹²² et deploranda est prophanitas huius saeculi, quae sumit sibi licentiam furenter laxandi frenos, quibusuis 15 cupiditatibus. Opponenda sunt autem causae verae necessitatis bonorum operum. Diserte Paulus inquit: „Debitores sumus, ne secundum carnem viuamus“¹²³ significans aeterno et immoto ordine homines Deo ad obedientiam obligatos esse. Ideo enim conditi a Deo, ideo per Filium redempti sumus, ideo sanctificamur per Spiritum sanctum, non ut indulgamus peccatis contra 20 Deum aut ut confirmetur licentia omnium scelerum, sed ut Deum celebremus et ut peccatum et mors re^o ipsa deleantur in homine et inchoentur aeterna vita et aeterna lux, sapientia et iustitia in homine et homo rursus fiat templum Dei. Consideranda est etiam necessitas reti-[F 3r:]nendae fidei, vitandi poenas et scandala. Nam lapsibus contra conscientiam effunduntur haec summa 25 bona remissio peccatorum, reconciliatio, Spiritus sanctus et vita aeterna et accersuntur poena temporales et aeternae et multiplicibus scandalis contaminatur ecclesia.

LXXXIV.

Promissiones etiam de praemijs bonorum operum cogitandae sunt, quae etsi 30 sua natura legales sunt, quia non dantur praemia, nisi praestanti obedientiam a Deo praeceptam, tamen propter euangelium ratae sunt, etiamsi languide

ⁿ Im Druck durch Versalien hervorgehoben.

^o Nicht in B, C, D.

¹²¹ Vgl. Athanasius, Vita Antonii 89, in: PG 26, 968 (SC 400, 364,23–28).

¹²² Im Verlauf des majoristischen Streits hatte Nikolaus von Amsdorf die These vertreten, dass gute Werke zur Seligkeit schädlich seien. Vgl. Das die Propositio (Gute werck sind zur Seligkeit schedlich) ein rechte ware Christliche Propositio sey [...], Magdeburg 1559 (VD 16 A 2336). Zum Kontext dieser Veröffentlichung vgl. Lohse, Dogma und Bekenntnis, 113–117.

¹²³ Röm 8,12.